

MIJN SPIRITUELE PLEK

Boven brandt een lichtje

Lutgart YSKOUT erfde zorg voor Sint-Jozefskapel van een buur

- Kapel nabij kasteel van Horst is gewijd aan Sint-Jozef
- Lutgart Yskout verjaart op zijn naamdag
- Onderweg naar boven weet ze zich verbonden met natuur en mensen

Jozefien VAN HUFFEL

De mais staat hoog in Sint-Pieters-Rode, vlak bij het kasteel van Horst. Het onttrekt de Sint-Jozefskapel, op het hoogste punt in het veld, aan het zicht. „Om de drie jaar staat er mais, maar doorgaans zie je ze van ver. Een haast onwezenlijk beeld is het, die oude kapel verdwaald in het landschap”, zegt Lutgart Yskout. „Ook toen ik er nog niets mee te maken had, vond ik het prachtig dat je bij het kasteel ziet dat er boven een lichtje brandt.”

„Onze buurvrouw, Hilda, verzorgde de kapel zowat haar hele leven”, vervolgt ze. „De overhandiging van de sleutel was dan ook een plechtig moment.” Yskout is geboren op 19 maart, de feestdag van Sint-Jozef. „Naar het schijnt had mijn moeder

Lutgart Yskout en kleindochter Jolien bij de kapel. „Blij deel uit te maken van iets dat me totaal overstijgt.” © Jozefien Van Huffel

daar ook vurig op gehoopt. Bovendien heet mijn man Jos en verjaart mijn kleinzoon Jef ook op 19 maart.”

Sint-Jozef boeit Lutgart Yskout. „Een eenvoudige man, zorgend, beschermend en nederig. Hij gaat met vrouw en kind mee in een richting die hij niet zelf gekozen heeft, maar waar hij wel in durft te geloven. Dat zijn eigenschappen die in onze tijd niet

echt gepromoot worden, maar die je wel in staat stellen om anderen vertrouwen te geven en tot hun recht te laten komen.”

Die overwegingen vergezellen Lutgart Yskout op haar weg naar de kapel. „Het is een moment van bezinning en van me verbonden weten met de natuur en de mensen, de passanten op mijn levensweg”, zegt ze. „Ik ben dan dankbaar dat ik deel mag uitmaken

van dat grote geheel dat me totaal overstijgt. Dat ik hier en nu, op deze inspirerende plek, een kleine bijdrage mag leveren.”

„Ik probeer in de gaten te houden dat er altijd een kaars brandt in de kapel bij Sint-Jozef”, vervolgt ze. „Een waakvlam die staat voor de Bijbelse naam van God: ‘Ik zal er zijn’. Daarbij krijg ik gelukkig hulp van andere, onbekende, vereerders.”

„Jozef koos zijn richting niet zelf, maar durfde er wel in te geloven”

Vlak voor de maand maart wordt de kapel gepoetst. „De kleinkinderen helpen stof en spinnenwebben weg te nemen en de bloemen op te frissen. Tot slot bidden we samen. Als het God belieft, herinneren ze zich later wat het geloof kan betekenen”, besluit Yskout.

OPROEP • Heeft u een plek waar u bidt of tot rust komt, die u inspireert of die u altijd meedraagt? Vertel het via *Mijn spirituele plek* • Redactie Kerk & Leven, Halewijnlaan 92, 2050 Antwerpen of via mijnspiritueleplek@kerknet.be.

GOD EN IK

‘Stilte maken voor God’

Roel STEYAERT (22) is leerkracht in het eerste leerjaar en een van de jongeren van Verse Vis die in maart paus Franciscus interviewden

Charlotte INGHELS

–Hoe zou u zich omschrijven in termen van religiositeit?

Mijn grootvader was de eerste voorzitter van het Interdiocesaan Pastoraal Beraad (IPB), het overlegplatform voor leken in de Kerk. Geen wonder dus dat ik katholiek opgroeide. Hij nam me vaak mee naar het voetbal en als hij begon te vertellen, hing ik aan zijn lippen. Toch werd ik er zelf pas actief mee toen ik in Zweden op Erasmus was, het uitwisselingprogramma voor studenten. We maakten een uitstapje naar een ondergesneeuwd dorp in Lapland, waar ik bij de kerk een affiche voor een Taizéviering opmerkte. Dat er zelfs in zo’n uithoek vonken op-laaiden van dat vuur, trof me diep.

–Wat is het belang van stilte?

Onze samenleving zit vol met lawaai en gezever. Met onze muziek-oortjes in, sluiten we haast altijd stilte uit. We moeten de stilte opnieuw inweven in onze samenleving en dan bedoel ik niet via wellness of zo. Stilte kan beklemmend werken, confronterend ook, omdat je dan gaat nadenken. Maar het is juist een kans.

Op school probeer ik de dag te beginnen met een gebedsmo-

ment. De kinderen mogen dan een zelfgeschreven brief aan God voorlezen, elkaar de hand geven en een kaars aansteken, samen bidden dus. De meest energieke leerlingen staren dan stil naar het kaarslicht.

–Hoe maakt u er zelf tijd voor?

Stilte maken, betekent voor mij plaats maken voor God. Meestal lees ik een boek of tokkel ik wat op mijn gitaar. Ik neem graag deel aan de activiteiten van IJD-Jongerenpastoraal Vlaanderen. Zo bracht ik deze zomer een tijd door in een klooster in Marokko. En met Verse Vis, een zelfverklaard communicatiebureau van jonge gelovigen, maakte ik een reportage over een bezinningsweek in de abdij van Orval. In de vieringen mocht ik gitaar spelen. De voorbereiding daarvan helpt me om in de sfeer van het gebed te treden.

–Wat doet spiritualiteit met een mens?

Spiritualiteit geeft zin aan het leven. En dat hebben we nodig: te weten dat het leven zin heeft. Je kunt zingeving niet zelf uitvinden. Zo werkt het niet. Spiritualiteit kan ook niet anders dan ver-

bonden zijn met het bestaan van God. Hem in woorden vatten, is moeilijk, maar Jezus’ leven is wel heel concreet. Als ik zijn leven op het mijne leg, dan begrijp ik dat hij bovenmenselijke dingen heilig gedaan door niet zichzelf te willen beschermen maar zijn leven te geven voor anderen. Hij begreep God zoals Mozart muziek begreep.

–Wat is voor u heilig?

Dan denk ik meteen aan een pater Damiaan of moeder Teresa. Ze probeerden echt te leven zoals Jezus, enkel vertrouwend op God. Dat maakt hen voor mij heilig. Maar ook sommige leerkrachten durf ik heilig te noemen, al weten zij dat zelf misschien niet.

–Kan een moderne mens nog wel in God geloven?

Uiteraard. Gelovig zijn, maakt toch niet wereldvreemd? Toch is het niet vanzelfsprekend. Ik moet me vaak verantwoorden. Dan probeer ik niet met grote argumenten af te komen over het bestaan van God, daar draait het eigenlijk niet om. Voor mij gaat het om wat Jezus deed.

De oudere generatie is er in vele gevallen niet in geslaagd het

© Lieve Wouters

geloof door te geven aan de jongeren. Ik vraag me af of dit misschien ook komt omdat het evenwicht tussen bewaren en vernieuwen een beetje zoek was. Met Verse Vis komen we alleszins heel vernieuwend uit de hoek als het gaat over de vorm. Maar wat we geloven, is eeuwenoud.

–Spreken of zwijgen?

Moeilijke vraag. Als leerkracht ben ik opgeleid om op een juiste manier te spreken, de juiste woorden te gebruiken voor kinderen van een bepaalde leeftijd. In de vluchtige beeldcultuur waarin we leven, vind ik dat er vaak een tekort is aan veelzeggende woorden. Tegelijk is er ook nood aan stilte. Misschien is het niet zo tegengesteld als het op het eerste gezicht lijkt. Spreken als het zinvol is. Zwijgen als voeding voor het woord.

Heilige Lodewijk ‘Heb een hart voor de armen’

De collegiale kerk van Melun, ten zuiden van Parijs, is in het bezit van een ruwharig boetkleeft van de Franse koning Lodewijk IX (1214-1270), beter bekend als Saint Louis. Die was lid van de franciscaanse derde orde en droeg het kleed steeds onder zijn statiegewaad. Reeds bij leven stond hij bekend als heilig en als enige Franse staatshoofd werd hij heilig verklaard.

Tijdens het bewind van Lodewijk IX was het feodale systeem op zijn toppunt. De Franse koning heerste toen ook over Vlaanderen en de graaf van Vlaanderen was een van de voornaamste vazallen van de vorst. Lodewijk IX is ook de gemeenschappelijke voorvader van alle latere Franse vorstenhuizen van Valois, Bourbon en Orléans.

Niettegenstaande hij elf kinderen verwekte en een van de machtigste mensen van de toenmalige wereld was, leidde Lodewijk het leven van een monnik: dagelijkse mis, gebedengebed, retraites, verstervingen, aalmoezen uitdelen.

Vlak voor zijn dood dicteerde hij een lange tekst, *Enseignements*, gericht aan zijn zoon, waarin hij samenvat wat voor hem christelijk leven inhoudt: „Heb een hart voor de armen. Houd van het goede, haat het slechte. Biecht vaak. Oorlogen en strijd vermijden is God welgevallig.” Goed bestuur lag Lodewijk na aan het hart. Zo drong hij erop aan de uitgaven voor zijn residentie binnen de perken te houden.

Eeuwen geportretteerd als de ideale christen, is de figuur van Saint Louis tegenwoordig meer problematisch. Dat heeft te maken met zijn houding tegenover andersgelovigen. Lodewijk IX liet in 1242 de Talmoe, een van de bronteksten van het jodendom, veroordelen. In heel Frankrijk werden exemplaren in beslag genomen en op de brandstapel gegooid. Hij dwong Joden ook een gekleurd merkteken te dragen. De vervolging was een factor van belang in de ontwikkeling van het anti-judaïsme en Lodewijk IX ontving daarvoor de felicitaties van de paus.

Nog fanatieker stond Lodewijk tegenover de islam, in zijn ogen niet eens een godsdienst, maar een heidense ketterij die slechts met militair geweld te bestrijden was. Tweemaal trok hij op kruistocht. De door hem geleide Zevende Kruistocht (1248-1254) probeerde Jeruzalem op de Saracenen te veroveren, maar strandde in Egypte. Sultan Ayyub stelde de Franse koning een ruil voor, maar Lodewijk wilde de Saracenen koste wat het kost vernietigen. De Arabieren namen hem gevangen en Frankrijk moest een kolossale losprijs betalen.

Lodewijk stierf in 1270 tijdens de Achtste Kruistocht in Tunis aan de gevolgen van dysenterie of tyfus. Omdat onze kijk op religieuze vrijheid intussen volstrekt is veranderd, herdenken de Fransen, ook de katholieken, hem in mineur. Lodewijk IX is wel nog populair in traditionalistische kringen. (EDS)